

Natura 2000

Med tnalom in nakovalom razvojnih strategij

Regijski park Kozjansko je 12. in 13. oktobra 2007 v sklopu evropske mreže Europarc organiziral dvodnevne delavnice na temo Natura 2000 z naslovom Med tnalom in nakovalom razvojnih strategij. Udeležili so se jih predstavniki krajskih parkov Goričko, Kozjansko, Triglavskega narodnega parka ter posamezniki, ki se ukvarjajo s problematiko Nature 2000. Namen je bil izmenjava izkušenj pri delu.

Prvi dan smo udeleženci dopoldne v Podsredi prisluhnili predavanjem o mreži Europarc, zakonskim podlagam za Natura 2000, primeru dobre prakse iz Avstrije ter o našem najmlajšem krajskem parku Kolpa, popoldne pa smo preživeli na Radenskem polju.

Drugi dan delavnic smo si ogledali projekta, ki ju je uspešno izpeljal Park Kozjansko. Najprej smo si ogledali projekt Visokodebelnih travniških sadovnjakov s starimi sortami jabolk. Z namenom zaščititi nekaj redkih vrst ptic, ki bivajo v tem okolju (npr. vijeglavka), so začetno idejo o ohranjanju takšnih sadovnjakov razširili na prodajo domačega jabolčnega soka iz teh jabolk in ustanovitev drevnice s starimi domačimi sortami jabolk ter hrušk. V okviru te dejavnosti pa organizirajo tudi Praznik kozjanskega jabolka. Ta zajema nekajdnevno kulturno in izobraževalno dogajanje, ki se zaključuje s sejmom regionalnih produktov v Podsredi.

Drugi projekt, ki smo si ga ogledali je bila učna pot Vetrnik. Ta se nahaja na vrhu hriba, od koder je prelep razgled na okoliško pokrajino. Del učne poti obsega suha travišča, na katerih se najde kar nekaj redkih živalskih in rastlinskih vrst. Posebej značilne so kukavičnice oz. orhideje.

Zaključek delavnic je bil obisk sejma, ki se je odvijal v sklopu Praznika kozjanskega jabolka in je organiziran vsak drugi vikend v oktobru. Letos je bil že 8. po vrsti, razstavljalci pa so se predstavili na kar 70 stojnicah. Možen je bil nakup različnih domačih pridelkov in izdelkov ter seznanitev z različnimi domačimi obrtni, društvi in posamezniki, ki delujejo na tem območju.

Lara Kastelic

Kot zastopnica KS Račna in Turističnega društva Kopanj sem se udeležila delavnice z gornjim naslovom v sklopu 8. Praznika kozjanskega jabolka. Za kozjanski park sem že vedela, saj sem že pred leti bila na ekskurziji po njem, zato sem šla na pot brez velikih pričakovanj, bolj z mislijo: »No, bomo videli, kaj pravzaprav bo!« Pa sem na koncu ostala brez besed oziroma z veliko besedami novih spoznanj in doživetij. Park sam sem videla v njegovem drugem delu, tako rekoč z druge strani kot nekoč, hkrati pa z vsem novim, ki se je dogodilo od takrat (novo odkupljeni objekti, uredničevanje zamisli, med katerimi sta najpomembnejši 5 let stara drevnica sadik jabolk starih sort in prireditev Praznik kozjanskega jabolka).

Sejemska prireditev, ki je iz začetnih 3 stojnic v 8 letih prišla do neverjetnih 70, me je naravnost prevzela, še več, očarala. Bila je pravi užitek za oko, srce in dušo. Toliko lepote, toliko domiselnosti, hkrati pa domače pristnosti v stvarih in ljudeh (plastika in kič sta prepovedana!), da človek kar verjeti ne more, da se kaj takega lahko rojeva v teh odmaknjenih, po puklastem svetu raztresenih vasicah (ali pa se lahko prav v njih?!). Glede na število prebivalcev so za tako prireditev morali pljuniti v roke tako rekoč kar vsi. »In sejem bil je živ,« da je bilo veselje. Dišeča jabolka so se obiskovalcem na očeh spreminjala v mošt in jabolčni sok (pasteriziran mošt), pa ne samo ta, tudi cele gajbe jabolk so (poleg drugih stvari) odhajale s kupci, da jih je zmanjkovalo. Od malega poznam in ljubim mošt, pa takega kot na Kozjanskem nisem še pila ...

Kar pa se tiče prvega, tako rekoč teoretičnega dela, pa tole: Kakor čisto vsako opravilo, tudi zelo preprosto, zahteva nekaj znanja in na njem slonečih izkušenj, se je pokazalo, koliko znanja, izkušenj, iznajdljivosti in spretnosti, zaobjete z veliko ljubeznijo do narave in do ljudi, je potrebno za vzpostavitev, vzdrževanje in napredovanje ustanove, ki se ji reče krajski park. Ta lahko zaživi in zacveti le z vztrajnim, skrajno poštenim in prizadevnim delom, ki mu je tuja vsaka primes razpuščenega liberalizma ali požrešnega kapitalizma. To je bilo zelo dragoceno spoznanje s tega srečanja, kjer je človeška širina in toplina povezala neznane obraze in imena z različnih koncev Slovenije in še čez. Glede tega nihče ni odšel praznih rok domov. »Še se moramo srečati, še veliko si bomo lahko povedali!« so govorili nasmejani, vedri obrazi še bolj kot besede. In moje majavo upanje o našem polju kot vrednem in sposobnem, da zacveti kot krajski park, se je močno okrepilo. Samo zase je Radensko polje sicer več kot vredno imena park, potreben je le še trden drugi del ...

Ivanka Šircelj-Žnidaršič

Krajski park v ustanavljanju pomemben tudi v očeh mednarodnih in domačih naravovarstvenih organizacij

Lepote Radenskega polja postajajo vse bolj znane tako znotraj kakor tudi zunaj meja Slovenije. Tega naravnega bisera se zavedajo tudi lokalni prebivalci in zato zavest ter podpora za ohranitev tega območja z vsakim dnem raste. CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o. ima kot koordinator procesa ustanavljanja Krajskega parka Radensko polje, nalogo, promocije tega območja. Z različnimi aktivnostmi si prizadevamo, da se dober glas o Radenskem polju širi tako v lokalnih skupnosti, kakor po Sloveniji in tudi izven nje.

V okviru te delavnice je bilo Radenskem polju izkazano posebno priznanje. Čeprav je še ustanovljen naravni park so njegovi prebivalci dobili možnost udeležbe na dvodnevni (za njih brezplačni) naravovarstveni delavnici, ki je 12. in 13. oktobra potekala na območju Kozjanskega parka in Radenskega polja.

Osnovni cilj delavnice je bil:

- izobraževanje o pomenu varstva narave za odločevalce, ki so ključni za upravljanje območij Natura 2000
- zagotavljanje celostnega pristopa in vključevanja vseh, ki se jih tematika Nature 2000 dotika.

Dvodnevna delavnica se je začela 12. oktobra 2007 v Kozjanskem parku, Podsreda, in se nadaljeval s popoldanskim obiskom vseh udeležencev delavnice na Radenskem polju. V okviru delavnice so se s primeri dobre prakse sodelovanja med ljudmi in naravo predstavili: Krajski park Logarska dolina, Triglavski narodni park, Notranjski regijski park in Radensko polje, kot krajski park v ustanavljanju. Poleg udeležencev delavnice, so ta predavanja privabila tudi druge, ki jih ta tematika zanima. Tako so se z vsebino predavanj seznanili tudi prebivalci iz območja Radenskega polja, predstavniki občinske uprave Občine Grosuplje, kmetijsko svetovalne službe Grosuplje, Ljubljanske univerze, in drugi, ki jih omenjena tematika zanima. Med drugimi se je delavnice udeležil tudi prof. dr. Dušan Plut.

V vseh predavanjih je bilo predstavljen velik pomen, narave, pa tudi človeka, ki živi v skladu z naravo. Park sam po sebi ne bi nikoli bil to kar je, če ga takega nebi ohranili ljudje, ki na tem območju živijo. Poudarek, da je večja pestrost rastlinskih in živalskih vrst zasluga ljudi, ki zemljo ljubeče obdelujejo, torej ni odveč.

Po predstavljenih primerih dobre prakse je geograf in usposobljeni vodič g. Tone Gruden udeležencem, med njimi so bili tudi gosti iz sosednje Avstrije, predstavil Radensko polje.

Predavanja na Radenskem polju so finančno omogočili: EUROPARK FEDERATION, Ministrstvo za okolje in prostor ter Občina Grosuplje.